

A. ĐẶT VẤN ĐỀ

I. Lí do chọn đề tài

Giáo dục phổ thông nước ta đang thực hiện bước chuyển mình từ chương trình giáo dục tiếp cận nội dung sang tiếp cận năng lực của người học. Để làm được điều đó nhất định phải thực hiện thành công việc chuyển từ phương pháp dạy học nặng về truyền thụ kiến thức sang dạy cách học, cách vận dụng kiến thức, rèn luyện kỹ năng, hình thành năng lực và phẩm chất cho học sinh. Trong mỗi bài học, khi thực hiện trên lớp các hoạt động: Khởi động, hình thành kiến thức, luyện tập, vận dụng, tìm tòi mở rộng. Mỗi hoạt động đều giữ vai trò quan trọng. Khởi động là hoạt động đầu tiên trong tiến trình dạy học của một bài dạy nên có vai trò rất lớn giúp tiết dạy thành công.

Để đáp ứng cho chương trình giáo dục tiếp cận năng lực người học, giáo viên cần không ngừng học hỏi, không ngại đổi mới trong từng tiết dạy. Giáo viên trước hết phải là người thắp lửa đam mê để học sinh hứng thú với môn học. Hoạt động khởi động tuy chỉ chiếm khoảng vài phút đầu giờ nhưng có ý nghĩa rất lớn. Hoạt động khởi động hiệu quả giúp học sinh huy động kiến thức, kỹ năng của bản thân để định hướng về bài mới, tạo ra tâm thế tốt cho cả thầy và trò chinh phục những hoạt động tiếp theo.

Ở cấp THCS, học sinh tập trung môn Toán, Văn và Tiếng Anh để thi lên cấp THPT nên môn Hóa học thường bị coi nhẹ hơn, và ít được học sinh đầu tư thời gian. Bên cạnh đó, nhiều em có tâm lý sợ học do rỗng kiến thức, kỹ năng vận dụng kiến thức còn rất hạn chế. Do đó một hoạt động khởi đầu ấn tượng, thu hút, hấp dẫn sẽ kích thích học sinh nảy sinh nhu cầu mong muốn khám phá nội dung bài học. Bản thân tôi luôn quan tâm, tìm tòi làm thế nào để thiết kế hoạt động khởi động gây hứng thú học tập cho học sinh, mang lại hiệu quả cho từng tiết học và nâng cao chất lượng bộ môn. Vì vậy tôi đã nghiên cứu và thực hiện sáng kiến: “Tạo hứng thú học tập môn Hóa học cho học sinh trường THCS Thanh Liet thông qua hoạt động khởi động”.

II. Thời gian nghiên cứu

Năm học 2023 – 2024.

III. Đối tượng nghiên cứu

Các hình thức khởi động tạo hứng thú học tập môn Hóa học cho học sinh trường THCS Thanh Liet.

IV. Phạm vi nghiên cứu

Trường THCS Thanh Liet

V. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp nghiên cứu lí thuyết: thu thập các nguồn tài liệu lí luận về đánh giá năng lực và hoạt động khởi động.
- Phương pháp nghiên cứu thực tiễn: khảo sát ý kiến của học sinh để xác định hiệu quả của việc áp dụng biện pháp.
- Phương pháp chuyên gia
- Phương pháp xử lí thông tin: dùng phương pháp thống kê toán học để xử lí kết quả thực nghiệm.

B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Cơ sở lí luận

1. Một số khái niệm

- *Khởi động*: Theo từ điển tiếng Việt: “Khởi động” được hiểu là thực hiện những động tác nhẹ trước khi bắt đầu. Như vậy hoạt động khởi động được hiểu là một hoạt động nhằm thực hiện những thao tác cơ bản, nhẹ nhàng trước khi bắt đầu thực hiện một công việc cụ thể nào đó.
- *Hứng thú học tập*: Hứng thú là một thái độ đặc biệt của cá nhân đối với một hiện tượng nào đó vừa có ý nghĩa đối với cuộc sống, vừa mang lại cảm xúc cho cá nhân trong quá trình học tập.

2. Vai trò của hoạt động khởi động

- Ở mỗi bài học, hoạt động khởi động chỉ chiếm khoảng vài phút đầu giờ nhưng lại đóng vai trò rất quan trọng đối với việc phát triển tính tích cực học tập của học sinh, từ đó phát huy năng lực cho học sinh.
- *Thứ nhất*: Một bài học với cách khởi động thú vị, hấp dẫn sẽ có tác dụng kích thích hứng thú học tập. Bởi sự say mê, yêu thích đối với mỗi môn học không phải em nào cũng sẵn có. Phần nhiều nhờ sự sáng tạo của giáo viên biết cách dẫn dắt học sinh vào từng hoạt động học tập, trước tiên là hoạt động khởi động mà các em có được sự thích thú.
- *Thứ hai*: Hoạt động khởi động có tác dụng nối liền kiến thức cũ với kiến thức mới, tạo nền tảng cho việc thực hiện các nhiệm vụ học tập của bài học. Vì vậy, khi thiết hoạt động khởi động, giáo viên cần tạo cơ hội cho học sinh tái hiện lại các kiến thức nền đã học, cần thiết cho việc lĩnh hội nhiệm vụ mới. Như vậy, vừa giúp các em ghi nhớ chắc chắn hơn kiến thức cũ, vừa giúp hình thành các kĩ năng, kĩ xảo cần thiết trong học tập và trong cuộc sống.
- *Thứ ba*: Hoạt động khởi động giúp tạo ra mâu thuẫn nhận thức cho người học. Bởi học tập Hóa học là một quá trình khám phá. Quá trình ấy phát huy được nội

lực của học sinh, tư duy tích cực - độc lập - sáng tạo với mong muốn được hiểu biết và giải quyết mâu thuẫn giữa những điều đã biết và chưa biết. Có thể thấy, hoạt động khởi động chứa đựng mâu thuẫn về mặt nhận thức sẽ kích thích sự tò mò của học sinh, khiến các em có mong muốn tìm được câu trả lời thỏa đáng cho các vấn đề còn thắc mắc, thậm chí còn biết tự đặt ra những vấn đề nghiên cứu tiếp theo.

- *Thứ tư:* Hoạt động khởi động giúp khái quát nội dung cơ bản của bài học, hướng sự suy nghĩ, tư duy của học sinh vào nội dung chính ngay từ đầu, bởi có một thực tế là khi bắt đầu bài học, nếu giáo viên không có sự định hướng, học sinh sẽ loay hoay với rất nhiều câu hỏi như: “Hôm nay không biết học bài gì? Nội dung có khó (hoặc hấp dẫn) hay không? Chúng ta sẽ phải thực hiện những nhiệm vụ nào?”. Như vậy, tư duy học sinh bị phân tán sẽ ảnh hưởng đến việc lĩnh hội kiến thức của bài.

II. Cơ sở thực tiễn

1. Thuận lợi

- Đội ngũ giáo viên trẻ, nhiệt tình, yêu nghề, có ý thức tự rèn luyện, nâng cao trình độ.
- Nhà trường được lãnh đạo phòng giáo dục, lãnh đạo nhà trường quan tâm sát sao trong công tác đổi mới phương pháp dạy và học. Nhà trường được trang bị cơ sở vật chất khá đầy đủ, có phòng đa năng thông minh, có tivi,.....
- Học sinh tự trang bị đầy đủ sách giáo khoa, đồ dùng học tập, có ý thức học tập.

2. Khó khăn

- Phương pháp dạy học môn Hóa học chưa đáp ứng được yêu cầu tạo hứng thú cho HS.
- Việc dạy học vẫn mang nặng tính truyền thống, truyền thụ tri thức một chiều, chưa phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong hoạt động chiếm lĩnh tri thức của học sinh.
- Giáo viên có tổ chức hoạt động khởi động nhưng chưa thực sự phù hợp, chưa đem lại hiệu quả tích cực.
- Việc chuẩn bị bài ở nhà của học sinh còn hạn chế, chưa có sự hứng thú với bài học.

3. Kết quả điều tra thực trạng

- Kết quả bài khảo sát đầu năm học 2023-2024 môn Hóa học 9 của toàn bộ học sinh lớp 9A3, 9B1 trường THCS Thanh Liệt

Lớp	Tổng số HS	Tổng số bài	Giỏi		Khá		Trung bình	
			Số lượng	Tỉ lệ	Số lượng	Tỉ lệ	Số lượng	Tỉ lệ
9A3	38	38	8	21,05%	20	52,63%	10	26,32%
9B1	33	33	9	27,27%	16	48,48%	8	24,25%

Từ những kết quả khảo sát thực tế đã nêu trên, cá nhân tôi thấy rằng: chất lượng học tập môn Hóa học đầu năm học của các em học sinh lớp 9A3, 9B1 trường THCS Thanh Liệt chưa cao. Vì vậy, việc tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng các phương pháp dạy học tích cực, trong đó thay đổi cách thức tư duy, cách tiếp cận vấn đề dựa trên việc khai thác các thông tin, hình ảnh trực quan, trò chơi.. là vấn đề hết sức cần thiết và quan trọng, bởi nó giúp việc tập trung chú ý học tập và ghi nhớ kiến thức trở nên dễ dàng hơn bao giờ hết; tạo hứng thú học tập ngay từ đầu tiết học; phát huy tối đa khả năng nhận thức, tư duy, sáng tạo của học sinh.

III. Nội dung và giải pháp thực hiện

Trong hoạt động học tập, hứng thú có vai trò hết sức quan trọng, thực tế cho thấy hứng thú đối với các bộ môn của học sinh tỉ lệ thuận với kết quả học tập của các em. Không phải bất cứ học sinh nào đều có sẵn niềm say mê, yêu thích đối với môn học. Vì vậy, nhiệm vụ của hoạt động khởi động là khơi gợi hứng thú đối với bài học và hơn thế nữa còn khơi dậy niềm đam mê, gây dựng, bồi đắp tình yêu lâu bền đối với môn học. Dạy học trò không có hứng thú cũng chỉ như “đập búa trên sắt nguội” mà thôi. Bởi vậy, người thầy trưởng thành phải là người “thắp lửa đam mê”. Bên cạnh đó hoạt động khởi động còn huy động vốn tri thức, kĩ năng nền tảng của học sinh. Bởi dạy học là một quá trình kiến tạo. Nếu ví tri thức, kĩ năng học sinh tiếp nhận được ví như ngôi nhà, thì nền móng sẽ xuất phát từ những tri thức, kĩ năng vốn có, nền tảng của người học. Quan điểm dạy học kiến tạo đặc biệt chú ý đến việc huy động kiến thức, kĩ năng, hệ giá trị nền tảng của cá nhân người học tạo tiền đề cho việc tiếp nhận kiến thức mới. Vì vậy, một khởi động bài học hiệu quả nên tạo ra cơ hội cho các em tự làm sống lại những kiến thức nền đã có, cần thiết cho

việc học bài mới. Đó là một tiền đề để thầy cô thiết kế hoạt động khởi động. Có thể nói rằng học tập là một quá trình khám phá, quá trình ấy bắt đầu bằng sự tò mò, nhu cầu cần được hiểu biết và giải quyết mâu thuẫn giữa điều đã biết và điều muốn biết. Một khởi động bài học thành công cần khơi gợi trong học trò mong muốn được tìm hiểu, khám phá bằng những hoạt động tiếp theo trong giờ học, thậm chí là sau giờ học. Muốn như vậy, hoạt động khởi động cần tạo ra mâu thuẫn trong nhận thức cho học trò. Đây là tiền đề để thực hiện một loạt các hoạt động tìm tòi, giải quyết vấn đề. Muốn như vậy, giáo viên phải là người có ý tưởng, biết gieo vấn đề để kích thích trí tò mò của người học.

1. Tổ chức hoạt động khởi động bằng tình huống có vấn đề

1.1. Vai trò tình huống có vấn đề trong hoạt động khởi động

Tình huống có vấn đề là loại tình huống mà giáo viên đặt ra trong quá trình tổ chức dạy học, trong những tình huống đó xuất hiện những mâu thuẫn mà chưa có lời giải đáp buộc HS phải tìm ra cách giải quyết. Đưa ra tình huống có vấn đề sẽ giúp cho học sinh tích cực, chủ động, sáng tạo hơn trong việc chiếm lĩnh tri thức. Khởi động bài học bằng đưa ra tình huống có vấn đề tiết học sẽ trở nên sôi nổi ngay từ đầu bởi những ý kiến, tranh luận của học sinh.

1.2. Các bước tiến hành khởi động bài học bằng cách tạo tình huống có vấn đề

- Bước 1: Giáo viên đưa ra tình huống có vấn đề.
- Bước 2: Yêu cầu học sinh đưa ra ý kiến của mình về tình huống có vấn đề.
- Bước 3: Giáo viên nhận xét và dẫn dắt vào bài học.

1.3. Lưu ý khi đưa ra tình huống có vấn đề

- Tình huống có vấn đề phải phù hợp với nội dung của bài học.
- Tình huống có vấn đề phải phù hợp với nhận thức, đặc biệt là tư duy của học sinh cấp THCS.
- Tình huống có vấn đề phải liên quan tới nội dung bài học.
- Tình huống có vấn đề phải có sức hấp dẫn, lôi cuốn học sinh lòng mong muốn giải quyết.

Ví dụ: Khi dạy bài 28 – Các oxit của cacbon.

GV nêu vấn đề: Vì sao khi mở lon nước ngọt có ga lại có nhiều bọt khí thoát ra? Khí đó là khí gì và có tính chất như thế nào thì cô trò chúng ta sẽ cùng tìm hiểu trong tiết học hôm nay.

Sau khi tìm hiểu xong nội dung bài học, giáo viên dẫn dắt học sinh quay trở lại vấn đề đã nêu và mời học sinh giải thích.

Giáo viên chốt kiến thức: Nước ngọt không khác nước đường mấy chỉ có khác là có thêm khí cacbonic CO_2 . Ở các nhà máy sản xuất nước ngọt, người ta dùng áp lực lớn để ép CO_2 hòa tan vào nước. Sau đó nạp vào bình và đóng kín lại thì thu được nước ngọt. Khi ta mở nắp bình, áp suất bên ngoài thấp nên CO_2 lập tức bay vào không khí. Vì vậy các bọt khí thoát ra giống như lúc ta đun nước sôi. Vào mùa hè người ta thường thích uống nước ngọt ướp lạnh. Khi ta uống nước ngọt vào dạ dày, dạ dày và ruột không hề hấp thụ khí CO_2 . Ở trong dạ dày nhiệt độ cao nên CO_2 nhanh chóng theo đường miệng thoát ra ngoài, nhờ vậy nó mang đi bớt một nhiệt lượng trong cơ thể làm cho người ta có cảm giác mát mẻ, dễ chịu. Ngoài ra CO_2 có tác dụng kích thích nhẹ thành dạ dày, tăng cường việc tiết dịch vị, giúp nhiều cho tiêu hóa.

2. Tổ chức hoạt động khởi động thông qua trò chơi

2.1. Vai trò tổ chức trò chơi trong hoạt động khởi động

Sử dụng trò chơi trong dạy học nói chung và hoạt động khởi động nói riêng góp phần đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học sinh. Đây là hoạt động tạo ra được không khí sôi nổi, thu hút và lôi cuốn sự tập trung của học sinh ngay từ đầu giờ học. Từ đó tạo hứng thú học tập với những hoạt động tiếp theo.

Tổ chức trò chơi trong hoạt động khởi động không những giúp học sinh định hướng tìm hiểu bài mới một cách nhẹ nhàng, hứng khởi mà còn giúp các em thể hiện được khả năng của bản thân, mạnh dạn, tự tin hơn trong giao tiếp từ đó phát triển năng lực hợp tác.

2.2. Các bước tiến hành trò chơi khởi động

- Bước 1: Giáo viên giới thiệu tên, mục đích của trò chơi.
- Bước 2: Hướng dẫn chơi. Bước này bao gồm những việc làm sau:
 - Tổ chức người tham gia trò chơi: Số người tham gia, số đội tham gia, trọng tài.
 - Các dụng cụ để chơi.
 - Cách chơi: từng việc làm cụ thể của người chơi hoặc đội chơi, thời gian chơi, những điều người chơi không được làm,.....
 - Cách xác nhận kết quả và cách tính điểm.
- Bước 3: Thực hiện trò chơi

- Bước 4: Nhận xét sau cuộc chơi và kết nối vào bài học mới

2.3. Lưu ý trong tổ chức trò chơi phần khởi động bài học

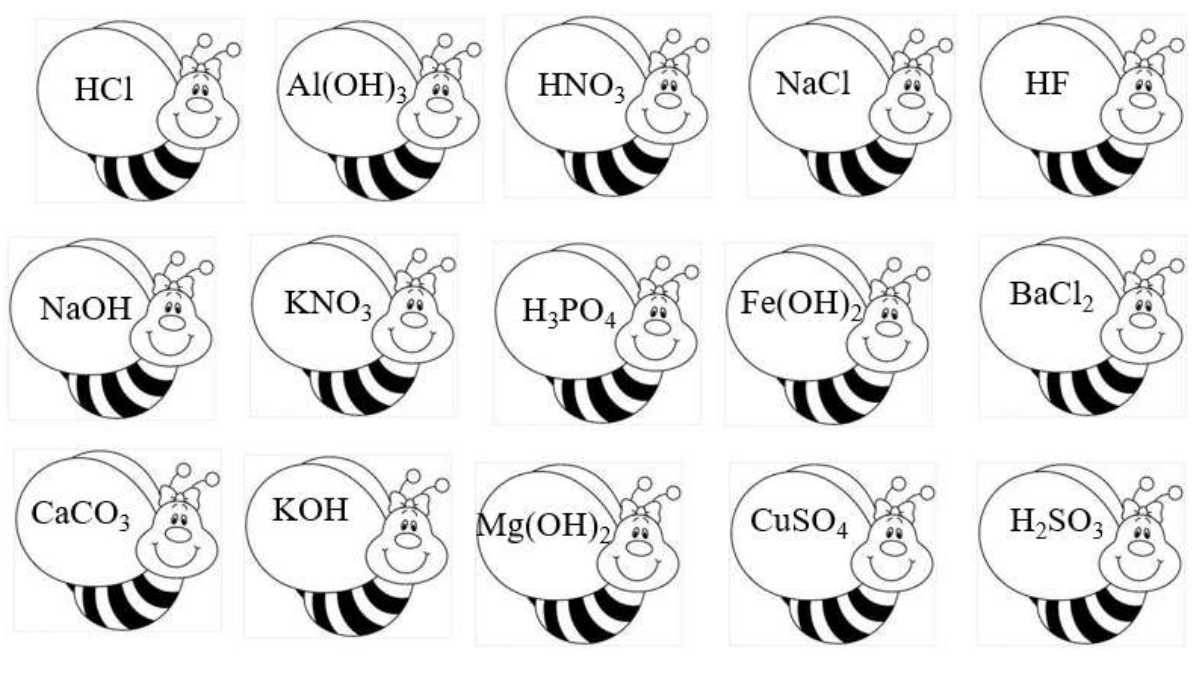
- Tên trò chơi: cụ thể, ngắn gọn đảm bảo phù hợp với mục tiêu của hoạt động khởi động, thu hút sự chú ý của học sinh.
- Mục đích của trò chơi: trả lời cho câu hỏi: “Trò chơi sử dụng để làm gì?”. Mục đích phải được nêu rõ ràng, mạch lạc, cụ thể. Giáo viên cần nêu rõ trước lớp, sử dụng ngôn ngữ dễ hiểu, dễ nhớ.
- Chuẩn bị về cơ sở vật chất: phân công cụ thể, giáo viên chuẩn bị những gì, học sinh chuẩn bị những gì. Trước hoạt động cần kiểm tra lại về cơ sở vật chất cho hoạt động để kịp thời sửa chữa, bổ sung và tránh việc hoạt động bị gián đoạn.
- Cách tiến hành: cần linh hoạt trong quá trình tổ chức.

2.4. Một số trò chơi tổ chức trong hoạt động khởi động

- Trò chơi 1: Xây nhà cho ong

Ví dụ: Khi dạy bài 12 – Mối quan hệ giữa các hợp chất vô cơ.

- GV chuẩn bị cho mỗi nhóm 15 con ong khác loại, mỗi con ong mang 1 công thức hoá học (Axit, Bazơ, Muối). Trong thời gian 3 phút, các nhóm hãy phân loại các con ong về đúng tổ. Sau đó, giáo viên sẽ mời đại diện một nhóm học sinh phát biểu căn cứ để phân loại ong của nhóm em? Từ đó giáo viên dẫn dắt vào bài.

- Trò chơi 2: Trò chơi tìm từ

Ví dụ: Khi dạy bài 32 – Luyện tập chương 3: Phi kim. Sơ lược về bảng tuần hoàn các nguyên tố hóa học.

- Luật chơi: Giáo viên chia lớp thành 6 nhóm, yêu cầu học sinh tìm ra 6 từ khóa liên quan đến bảng tuần hoàn, sự biến đổi tính chất của các nguyên tố hóa học trong bảng tuần hoàn. Trong thời gian 3 phút, học sinh sẽ khoanh tìm các từ khóa liên quan.

- Đáp án từ khóa: tăng dần, giảm dần, tính kim loại, tính phi kim, hoá trị, độ âm điện, chu kì, nhóm, ô nguyên tố. Từ đó giáo viên dẫn dắt vào nội dung tiết tiếp luyện tập.

H	S	Y	E	N	F	D	Z	P	I	O	Z
A	O	D	A	C	A	Y	I	N	A	T	A
Z	K	A	H	F	Z	D	H	Q	O	N	B
G	S	U	T	T	C	E	M	R	L	E	B
N	K	K	W	R	K	X	F	A	M	Y	D
I	I	E	S	B	I	J	B	X	I	U	O
N	A	D	G	N	A	T	N	T	K	G	A
S	M	O	H	N	D	V	W	K	H	N	M
M	Z	A	P	L	X	F	T	W	N	O	D
D	T	I	N	H	P	H	I	K	I	M	I
O	A	S	E	F	S	F	O	Y	T	B	E
D	B	U	O	P	T	F	J	A	A	D	N

- Trò chơi 3: Truy tìm kho báu

Ví dụ: Khi dạy bài 48 – Luyện tập: Rượu etylic, axit axetic và chất béo

- Giáo viên chia lớp thành 6 nhóm và phổ biến luật chơi:

Mỗi nhóm có 1 bản đồ “Truy tìm kho báu” riêng:

- Để tìm được đường đến kho báu, các nhóm phải trả lời các câu hỏi trên phiếu học tập tương ứng, đáp án học sinh lựa chọn nằm ngay trên đường đi, HS lựa chọn bằng cách tô màu tương ứng. Trả lời đến câu hỏi cuối cùng sẽ ra được mã QR-code cất giữ kho báu quý giá. Nhóm chiến thắng là nhóm tìm ra đúng mã QR-code nhanh nhất .
- Các nhóm sử dụng điện thoại để quét mã QR-code mà nhóm mình vừa tìm ra và khám phá kho báu quý giá.
- Thời gian hoạt động nhóm: 3 phút

KHO BẦU SỐ 1

Câu 1: Rượu etylic có CTHH là gì? **C_2H_5OH**

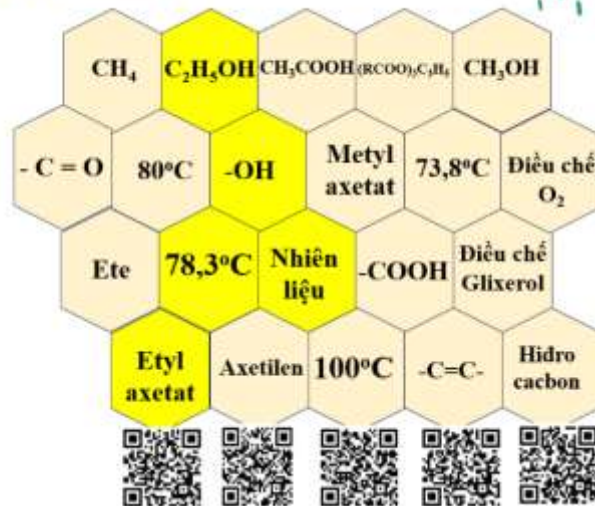
Câu 2: Trong phân tử rượu etylic, nhóm nào gây nên tính chất hóa học đặc trưng của rượu? **$-OH$**

Câu 3: Một trong những ứng dụng của rượu etylic là gì? **Nhiên liệu**

Câu 4: Rượu etylic sôi ở nhiệt độ bao nhiêu $^{\circ}C$? **$78,3^{\circ}C$**

Câu 5: Sản phẩm thu được khi cho rượu etylic tác dụng với axit axetic là gì?

Etyl axetat

KHO BẦU SỐ 2

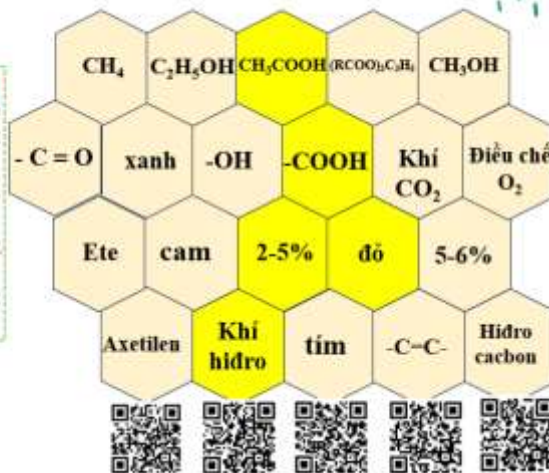
Câu 1: Axit axetic có CTHH là gì? **CH_3COOH**

Câu 2: Trong phân tử axit axetic, nhóm nào gây nên tính chất hóa học đặc trưng của axit axetic? **$-COOH$**

Câu 3: Dung dịch axit axetic làm quỳ tím chuyển sang màu gì? **đỏ**

Câu 4: Giấm ăn là dung dịch axit axetic có nồng độ bao nhiêu %? **2-5%**

Câu 5: Axit axetic tác dụng với kẽm giải phóng khí nào? **khí hidro**

KHO BẦU SỐ 3

Câu 1: Chất béo có CTHH là gì? **$(RCOO)_3C_3H_5$**

Câu 2: Để làm sạch vết dầu ăn dính vào quần áo có thể giặt quần áo bằng hóa chất nào?

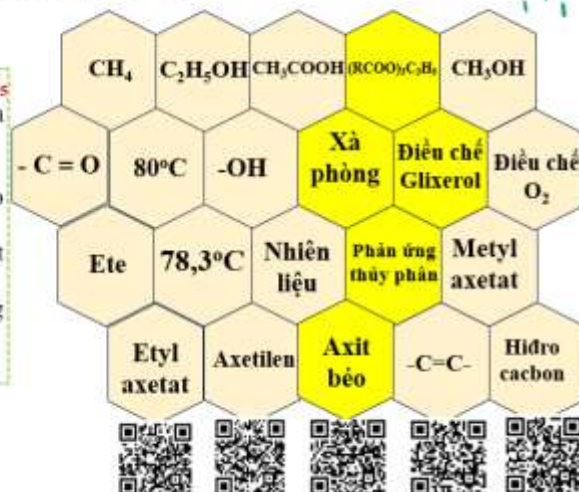
Xà phòng

Câu 3: Một trong những ứng dụng của chất béo là gì? **Điều chế Glixerol**

Câu 4: Tính chất hóa học đặc trưng của chất béo là gì? **Phản ứng thủy phân**

Câu 5: Thủy phân chất béo trong môi trường axit thu được glixerol và sản phẩm nào khác?

Axit béo

3. Tổ chức hoạt động khởi động thông qua sử dụng video

3.1. Vai trò sử dụng video trong hoạt động khởi động

Video tư liệu là phương tiện trực quan, sống động có tác động trực tiếp đến giác quan của người học. Có ý nghĩa trong việc giúp học sinh nhớ lâu và hiểu sâu những kiến thức môn học.

3.2. Các bước tiến hành sử dụng video trong phần khởi động

- Bước 1: Giáo viên đưa ra câu hỏi định hướng
- Bước 2: Học sinh quan sát video liên quan đến bài học
- Bước 3: Học sinh trả lời câu hỏi định hướng
- Bước 4: Giáo viên nhận xét, dẫn dắt vào bài mới.

Ví dụ: Khi dạy bài 44 – Rượu etylic

- Giáo viên cho học sinh quan sát video: “Vũ điệu rửa tay – Ghen covy”. Yêu cầu học sinh trả lời đoạn video đề cập vấn đề gì? Sau đó giáo viên bổ sung thêm vai trò của việc rửa tay sát khuẩn trong phòng dịch covid 19, trong thành phần nước rửa tay sát khuẩn có cồn hay tên gọi khác là rượu etylic. Vậy chất hoá học đó là gì, tại sao nó lại có tác dụng sát khuẩn, chúng ta sẽ tìm hiểu trong nội dung bài học hôm nay nhé!

Link video: <https://www.youtube.com/watch?v=JV9MeSiRxBI>

4. Tổ chức hoạt động khởi động thông qua thiết kế và sử dụng truyện tranh

4.1. Vai trò thiết kế và sử dụng truyện tranh trong hoạt động khởi động

Sử dụng truyện tranh trong dạy học có tác dụng hỗ trợ rất lớn cho HS thực hành kĩ năng đọc và phân tích tình huống. Trong từng câu chuyện, dựa vào những tình tiết chính, học sinh xác định nội dung câu truyện. Từ đó giáo viên kết nối, dẫn dắt vào bài.

4.2. Các bước tiến hành thiết kế và sử dụng truyện tranh trong phần khởi động

- Bước 1: Xây dựng cốt truyện
- Bước 2: Truy cập trang website: canva.com
- Bước 3: Có thể sử dụng ngay mẫu có sẵn và nhập thông tin
- Bước 4: Tải về dạng ảnh và dán vào bài giảng powerpoint để chiếu.

Ví dụ: Khi dạy bài 7 – Tính chất hóa học của bazơ

- Giáo viên cho học sinh xem truyện tranh. Giáo viên yêu cầu học sinh phát biểu vấn đề mà nhân vật trong đoạn hội thoại gặp phải. Giáo viên dẫn dắt: Tại sao khi bị ong hoặc kiến đốt, bôi vôi vào sẽ giảm sưng đau? Chúng ta sẽ cùng nhau tìm hiểu trong nội dung bài học hôm nay nhé!

5. Tổ chức hoạt động khởi động thông qua sử dụng ca dao, bài hát

5.1. Vai trò sử dụng ca dao, bài hát trong hoạt động khởi động

Trong quá trình dạy học, việc lồng ghép những câu ca dao, tục ngữ vào bài giảng sẽ giúp người học thấy nội dung môn học gần gũi, quen thuộc hơn. Bằng kiến thức nền các em có về ca dao, tục ngữ, các em sẽ hào hứng phát biểu. Đây là một cách khởi động bài học rất hiệu quả. Tạo cho các em học sinh một tâm thế thoải mái, hứng khởi đón nhận bài học mới.

5.2. . *Các bước tiến hành sử dụng ca dao, bài hát trong phần khởi động*

- Bước 1: Giáo viên đưa ra câu hỏi định hướng
- Bước 2: Học sinh lắng nghe ca dao,, tục ngữ liên quan đến bài học
- Bước 3: Học sinh trả lời câu hỏi định hướng
- Bước 4: Giáo viên nhận xét, dẫn dắt vào bài mới.

Ví dụ: Khi dạy bài 28 – Các oxit của cacbon

- Giáo viên đặt câu hỏi: Bài ca dao sau được giải thích dựa trên cơ sở khoa học nào? Từ đó dẫn dắt vào bài mới.

“Cha truyền con nối
Thợ nguội dạy con
Muốn lửa đỏ hơn
Ta nên rẫy nước”

Ví dụ: Khi dạy bài 11 – Phân bón hóa học

- Giáo viên đặt câu hỏi: Câu tục ngữ sau được giải thích dựa trên cơ sở khoa học nào? Từ đó dẫn dắt vào bài mới.

“Nhất nước **nhì phân** tam cần tứ giống”

IV. Kết quả triển khai áp dụng sáng kiến kinh nghiệm

1. Mức độ phù hợp với học sinh và thực tiễn của nhà trường

- Không cần phải có trang thiết bị hiện đại, ít tốn kém kinh phí.
- Áp dụng với mọi đối tượng học sinh từ giỏi, khá đến trung bình yếu.
- Là một gợi ý tham khảo, định hướng cho giáo viên khi muốn tổ chức hoạt động khởi động theo hướng mới.

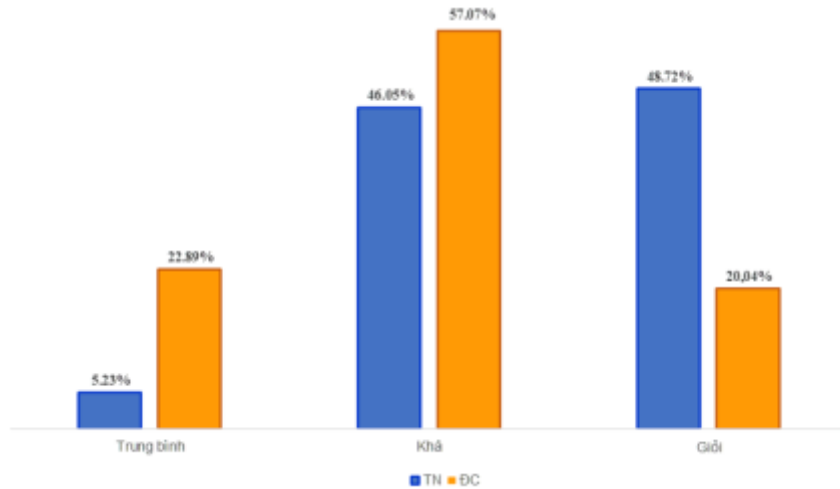
2. Mức độ đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá

- Hình thức tổ chức đa dạng, phong phú, linh hoạt học sinh bị cuốn hút vào bài học.
- Giúp học sinh có khả năng liên hệ, những thông tin trong bài học vào giải thích những hiện tượng trong đời sống và ngược lại. Từ đó hình thành năng lực, tìm tòi, khám phá thế giới tự nhiên dưới góc độ hóa học.
- Góp phần nâng cao hiệu quả dạy và học môn Hoá học cũng như phát triển năng lực cho học sinh lớp 9, khơi gợi đam mê, niềm yêu thích môn học để các em tiếp tục lựa chọn môn Hóa học khi chuyển lên cấp THPT.

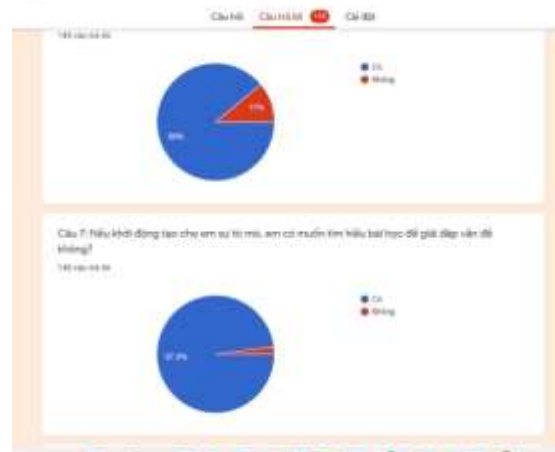
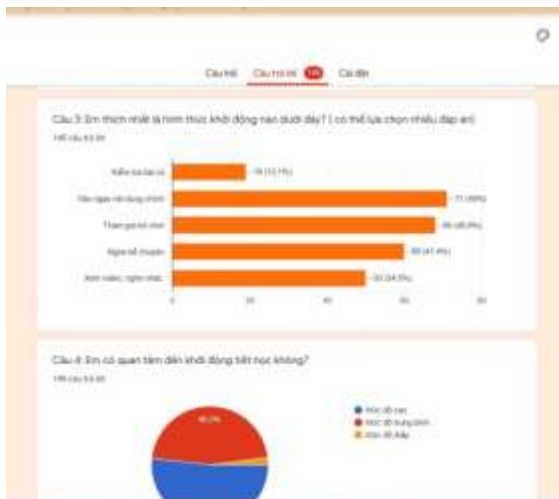
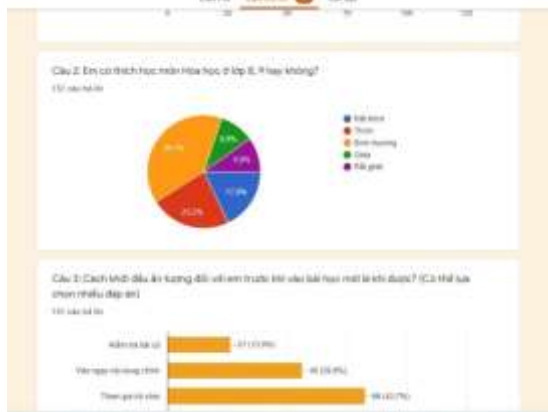
V. Hiệu quả áp dụng sáng kiến kinh nghiệm

- Hứng thú học tập môn Hóa của học sinh ở lớp thực nghiệm cao hơn hẳn lớp đối chứng.

- Tỷ lệ học sinh thích học môn Hoá :
 - + Lớp đối chứng: 47,6%
 - + Lớp thực nghiệm : 68,2%.
- Tỷ lệ % học sinh không thích (ghét) môn Hoá học:
 - + Lớp đối chứng: 8,8%
 - + Lớp thực nghiệm: 3,6%
- Biểu đồ kết quả tổng kết học kì I môn Hóa:

- Ảnh chụp mẫu phiếu khảo sát trước và sau tác động:

C. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

I. Kết luận

Qua quá trình tìm hiểu và ứng dụng tôi nhận thấy việc sử dụng các hình thức khởi động vào giảng dạy hoá học ở THCS hiện nay là rất cấp thiết. Xu hướng dạy học hiện nay là tăng cường vai trò chủ động của học sinh trong quá trình lĩnh hội kiến thức, việc sử dụng các hình thức khởi động phù hợp trong dạy học, tạo cơ hội thuận lợi cho việc tổ chức các hoạt động học tập tiếp theo giúp phát huy tính tích cực học tập của học sinh, tăng cường khả năng quan sát, phân tích, óc sáng tạo, từng bước rèn luyện cho học sinh khả năng tự học. Việc sử dụng các hình thức khởi động giúp giáo viên đạt được mục tiêu dạy học, đòi hỏi người giáo viên không ngừng học hỏi, trao dồi kỹ năng chuyên môn và nghề nghiệp.

II. Kiến nghị

Từ thực tiễn đổi mới giáo dục nói chung và đổi mới các hình thức khởi động nói riêng theo hướng phát triển năng lực, tôi xin đề xuất một số vấn đề sau:

****Đối với Phòng GD & ĐT huyện:***

Trong năm học tới, Phòng GD & ĐT huyện tổ chức cho giáo viên của các Nhà trường các buổi tập huấn và trao đổi về kỹ năng xây dựng các hình thức khởi động phù hợp với đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực

****Đối với Nhà trường:***

Mong rằng đề tài tiếp tục được nghiên cứu, phát triển, hoàn thiện hơn không chỉ trong chương trình Hóa học 9 mà còn các bộ môn khác nữa.

Do điều kiện về thời gian không nhiều, vốn kiến thức có hạn và một số lí do khách quan khác mà số lượng câu hỏi đánh giá chưa xây dựng được nhiều. Hy vọng vào một ngày không xa đề tài sẽ được ứng dụng rộng rãi. Rất mong có sự đóng góp ý kiến của quý thầy cô để tôi có thể hoàn thiện hơn trong công tác giáo dục của mình.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Sách giáo khoa Hóa học 9, Nhà xuất bản giáo dục.
- [2]. Sách giáo viên Hóa học 9, Nhà xuất bản giáo dục.
- [3]. Dạy và học tích cực. Một số phương pháp và kỹ thuật dạy học, Nguyễn Lăng Bình – Đỗ Hương Trà.
- [4]. Dạy và học tích cực. Một số kỹ thuật và phương pháp dạy học, Nhà xuất bản Đại học sư phạm.
- [5]. Các trang web, báo chí,.....